

Korsan Nedir? Kaç Çeşit Korsan Vardır?

Yayımcılık sektöründe korsan; ilim ve edebiyat eserlerinin, hak sahibinin izni olmadan üçüncü kişiler tarafından fiziki olarak basılması (fiziki korsan), fotokopi çekilmesi (fotokopi korsanı), pdf ya da farklı formatlarda dijital olarak çoğaltılması ve internet ortamında umuma iletilmesi (dijital korsan) “korsan” (emek hırsızlığı) olarak adlandırılmaktadır. Fiziki korsan ise;

- Bandrolsüz korsan kitaplar
- Sahte bandrollü korsan kitaplar
- Son olarak usulsüz bandrollü korsan kitaplar olmak üzere üç grupta toplanmaktadır.

Korsan Nasıl Bir Suçtur ?

Telif hakkı sahibinin yazılı izni olmaksızın bir eseri işleyen, temsil eden, çoğaltan, değiştiren, dağıtan, umuma ileten, yayan, ticari amaçla satın alan, depolayan, yani kişisel kullanım amacı dışında elinde bulunduranlar 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu 71. maddesine göre cezalandırılmaktadır. Ayrıca yine FSEK 81. maddede bandrol suçları ve cezaları yer almaktadır. FSEK 81/I. maddesine göre; süreli olmayan yayınlara bandrol yapıştırılması korsanı takip edebilmek için zorunlu kılınmıştır. Bandrol yükümlülüğüne aykırı ya da bandrolsüz olarak bir eseri çoğaltıp satışa arz eden, satan, dağıtan veya ticari amaçla satın alan ya da kabul eden kişiler 1 yıldan 5 yıla kadar yine aynı maddede sahte bandrol üretenlerin 3 yıldan 7 yıla ve yetkisi olmayan kişilere bandrol temin eden kişilerin 2 yıldan 7 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı yer almaktadır. **Aynı maddede 81 ilde faaliyet gösteren İl Denetim Komisyonlarına, bandrol yönünden denetim yapma yetkisi verilmiştir.**

Korsan Yayımcılığın Zararları Nedir ? Korsanla Mücadele Niçin Zorunludur ?

Korsan yayımcılık, Türkiye ekonomisinin gelişme hızına, yayımcılık sektörünün gelişmesine ve büyümesine, istihdamın artmasına engel olmaktadır. Vatandaşın kaliteli ve üretim kriterlerine uygun kitaba ulaşmasına engel olmaktadır. Ayrıca devletin vergi gelirini azaltmakta ve büyüme oranlarının beklenenin altında gerçekleşmesine sebep olmaktadır. Bir eserin oluşması için yazara telif ödeyen yayımcı, o eserin, mizanpajı ve editoryal incelemesi için emek verdiği gibi, en uygun tekniklerini kullanarak ve en uygun kâğıtlara basarak, reklam ve pazarlama için de ayrıca emek ve kaynak harcayarak eseri piyasaya sunulmaya hazır hâle getirmektedir. Bu eser için devlete karşı başta vergi olmak üzere yükümlülüklerini yerine getirmekte ve eserin hazırlığı dolayısıyla istihdam sağlamaktadır. Bir yayımcı bir esere tutmaması olasılığı da dâhil bazı riskleri göze alarak yatırım yaparken, korsan kitap üretenler piyasada en çok satılan/tutan kitapları hiçbir risk almadan basıp yaymaktadır. Dolayısıyla korsan kitap üretenler için kazanılan her kuruş kârdır. Dünyaca bilinen ve tanınan yazarlarımızın artması, birçok dile çevrilen ve farklı dillerde okunan kitap sayılarımızın çoğalması, yayınevlerimizin dünyadan telif alan değil ayı zamanda telif satan olması, çeviri kitaptan ziyade kendi dili, kültürü ve zenginlikleri ile edebiyatımızın can bulması için korsanla etkili mücadele etmek zorundayız.

Korsanla Mücadelede Ne Tür Çalışmalar Yapılabilir ?

Korsanla mücadele kampanyaları ile telif hakkı bilincinin artırılarak dolayısıyla kamuoyunda farkındalığın arması sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu kapsamda Milli Eğitimin çeşitli kademelerinde bilinçlendirme çalışmaları, Halka açık konferanslar, Slogan yarışmaları, kısa film yarışmaları, logo çalışmaları, Fotokopi korsanlığının önüne geçilmesi için tüm eğitim ve öğretim kurumlarına

(dershanelere, okullara, üniversitelere, kurslara vb.) bilgilendirme yazıları gönderilmesi, Matbaalarda bandrolleri tatbik ederek, bandrol yapıştırılması işlemlerinde dikkat edilmesi gereken yerlerin neler olduğuna dair eğitim verilmesi, Korsanla mücadelenin başarılı olabilmesi için; ihtisas mahkemelerinde görev yapan hâkim, savcı, avukat, kolluk kuvvetleri ve bilirkişilerle birlikte telif hukuku alanında sorunların tespiti ve çözüm önerileri üzerine çalıştay, sempozyum vb toplantılar düzenliyoruz. Ayrıca telif alanında çalışan tüm tarafların uzmanlaşmalarının sağlanması üzerine çalışmalar yürütüyoruz. Bu kapsamda Korsana karşı toplumu bilinçlendirmek için Korsana “Kitaba Hayır” sloganı ile afiş, broşür, sticker ve ayraç, poşet vb. ürünleri ücretsiz olarak dağıtımını yapılmaktadır. Billboard, afiş, ülke çapında yayın yapan gazetelere röportaj, ilan, kısa film vb. medya araçları kullanarak Korsan Kitapla Mücadelenin kamuoyuna duyurulması sağlanmaktadır. Korsan Kitap alınmasının önüne geçilmesi için kamuoyunda farkındalık çalışmaları yapılmaktadır. Korsan kitap satanların görülükleri yerlerde, online hatlar aracılığı ile ihbar edilmesinin sağlanması ve böylelikle korsan satanlara acilen müdahale edilerek haklarında hukuki ve cezai işlemlerin yapılması için çalışmalar yapılmaktadır.

Korsan Kitap Baskınlarında Yaşanan Sorunlar Nasıl Çözülebilir ?

Bandrol sorgulama sisteminin geliştirerek kolaylaştırılması sağlanmalıdır. Vatandaşın kitap alırken bandrolünü kontrol edebileceği yazılımlar üretilmelidir. Arama ve el koyma kararlarında makul şüphe aranması yeterli sayılmalıdır. El konulan korsan kitapların taşınması, matbaaların sökülmesi, taşınması ve suç eşyalarının depolanması sorunun çözülmesi için personel istihdamı ve depo kiralınması vb. gerekmektedir. Bunun yerine ele geçirilen korsan materyaller derhal imha edilebilir. Böylece maliyet ve zamandan tasarruf sağlanacaktır. Hak sahipliği belgelerinin meslek birliğinin ortak havuzunda toplanarak ilgili mahkemelere UYAP üzerinden gönderilmesi sağlanmalıdır. Böylece yargılama daha hızlı yapılabilecektir. Korsan Kitap üretenlere, dağıtanlara ve satanlara ağır ve caydırıcı cezalar verilmelidir. Verilen cezalar infaz edilmelidir.

Korsanla Nasıl Etkin Mücadele Edilir ?

Korsan kitapla mücadeleyi yayınevlerinin tek başına yapmaları hayli zor ve masraflıdır. Korsanla mücadelen etkin sonuç alınabilmesi için yayınevlerinin güç birliği yaparak kurumsallaşmış Meslek Birlikleri çatısı altında toplu olarak mücadele etmeleri gerekmektedir. Bunun yanında polis, zabıta, yerel yönetimler ve il denetim komisyonları ortak hareket etmelidir. Meslek Birliği olarak bu kişiler ile işbirliği yapmanın ötesinde matbaalara bandrollerin usulüne uygun tatbik edilmesi, eğitim ve öğretim kurumlarında fotokopi çekilmesinin sınırlandırılması konularında gerekli bilgilendirme faaliyetlerinin yerine getirmesi gerekmektedir. Korsanla mücadelenin başarılı olabilmesi için; ihtisas mahkemelerinin yaygınlaştırılması; hakim, savcı, avukat, kolluk kuvvetleri ve bilirkişilerin kendi kurumlarında ya da ortak çalışmalar ile meslek içi eğitim seminerleri vasıtasıyla telif hukuku alanında uzmanlaşmasının sağlanması gerekmektedir. Ayrıca Eğitim ve Öğretim kurumlarında korsa kitaba karşı telif bilincinin oluşturulması vazgeçilmez bir ihtiyaçtır.

Korsan İhbar Hattı

TBYM Türkiye Basım Yayın Meslek Birliği;

DEKMEB Ders ve Kültür Kitapları Yayıncıları Telif Hakları ve Lisanslama Meslek Birliği

YAYBİR Yayıncılar Telif Hakları ve Lisanslama Meslek Birliği, web sitelerindeki Korsan İhbar Sayfalarından her türlü korsan yayıncılığa karşı ihbarda bulunabilirsiniz.

Kaynak

<https://dekmeb.org>